

هنرهای نمایشی در ساختار مدیریتی

پس از بازشناسی جایگاه هنرهای نمایشی در نظام فرهنگی و ساختار اجرایی کشور، لازم است به نحوه مدیریت این حوزه پردازیم. در ادامه، طراحی سیاست‌های هنرهای نمایشی کشور، نحوه اجرای این سیاست‌ها، بررسی موانع پیش رو و ترسیم تصویر کلی نیازها، ضرورت‌ها و ایده‌آل‌های چشم‌انداز هنرهای نمایشی کشور را مرور می‌کنیم.

سیاست‌های هنرهای نمایشی کشور

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۵۷ مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۶، بنا به پیشنهاد شورای هنر (شماره ۲۳۴۱ د.ش مورخ ۷۸/۷/۱۳) با توجه به اصول سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه ۲۸۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۱/۵/۲۰ و با استناد به بند ۱۲ از «اولویت‌ها و سیاست‌های کلی»، سیاست‌های هنرهای نمایشی (تئاتر) کشور را به شرح زیر تعیین کرد:

□ ماده ۱ - هدف و ضرورت:

هنر تئاتر از عناصر استوار و پایدار فرهنگی جامعه است که گسترش آن با توجه به بند ۱ و ۱۹ اصول سیاست‌های فرهنگی به منظور اعتلای فرهنگی جامعه اسلامی ایران صورت می‌پذیرد.

□ ماده ۲ - حمایت دولت:

با توجه به بند ۲۴ از اصول سیاست‌های فرهنگی، دولت موظف است شرایط مادی و معنوی لازم را برای تولید نمایش و ایجاد مکان‌های نمایشی در سراسر کشور فراهم کند و حمایت لازم را برای گسترش و اعتلای هنر تئاتر انجام دهد.

تبصره:

نمایش‌هایی که برگرفته از فرهنگ اصیل اسلامی و نشأت گرفته از پیام انقلاب اسلامی و مقوم تئاتر ملی باشند در اولویت ویژه قرار خواهند گرفت.

□ ماده ۳ - هدایت و نظارت:

هدایت و نظارت بر اجرای عمومی هنرهای نمایشی در سراسر کشور بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. این امر به منظور دستیابی، حفظ و صیانت اهداف فرهنگی و اصول سیاست‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران انجام می‌گیرد.

تبصره ۱:

نظارت بر اجرای عمومی هنرهای نمایشی (تئاتر) در سراسر کشور بر اساس آیین نامه جداگانه‌ای صورت می‌گیرد. این آیین نامه به تصویب شورای هنر خواهد رسید.

تبصره ۲:

نظارت بر اجرای نمایش در داخل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور و نیز جشنواره‌های دانشجویی و تئاترهای تلویزیونی از موضوع این ماده مستثنی است. در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور این امر بر عهده شورای فرهنگی هر دانشگاه خواهد بود که آیین نامه آن توسط وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس نهاد

نماینده‌گی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها تصویب و ابلاغ خواهد شد.

□ ماده ۴ - آموزش و پژوهش:

به منظور باروری استعدادها، افزایش آگاهی، دانش و توانایی نیروی انسانی در عرصه هنر نمایش، تقویت و ترویج آموزش و پژوهش، لازم است دستگاه‌های ذی ربط وظایف زیر را انجام دهند:

الف: آموزش رسمی تئاتر در سطوح عالی بر عهده وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا مؤسساتی است که دارای مجوز رسمی باشند.

ب: صدور مجوز و نظارت بر آموزشگاه‌های آزاد در زمینه هنرهای نمایشی بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

ج: وزارت آموزش و پرورش موظف است برنامه مشخصی برای آموزش و ترویج هنر نمایش در مدارس تهیه و با هماهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه کند. لازم است با همکاری این دو وزارتخانه، زمینه‌های تأسیس و گسترش هنرستان‌های نمایش فراهم شود.

د: فرهنگستان هنر موظف به تهیه طرح‌های بنیادی و کاربردی پژوهشی است و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف به حمایت کامل از اجرای این طرح‌ها هستند.

□ ماده ۵ - تبادل نظر:

با توجه به بند ۲ و ۳ اصول سیاست‌های فرهنگی، تبادل گروه‌های نمایشی ایرانی و دیگر کشورهای جهان به منظور آشنایی جهانیان با فرهنگ و هنر اسلامی و ایرانی و نیز علاقمندان ایرانی با سبک‌ها و شیوه‌های متداول و نوین هنرهای نمایشی در جهان ضروری است.

این تبادل باید با در نظر گرفتن ارزش‌ها، اصول و شئون جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. دستورالعمل این تبادل در شورای عالی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با همکاری وزارت امور خارجه تهیه و به تصویب شورای هنر خواهد رسید.

□ ماده ۶ - جشنواره‌ها:

برگزاری جشنواره‌های نمایشی به منظور معرفی هنر ایرانی و انقلاب اسلامی، مبادله اندیشه و تجارب، ارزیابی و معرفی آثار ارزشمند نمایشی، کشف و معرفی استعدادهای جوان و رونق فعالیت‌های نمایشی (با توجه به بند ۲ اهداف سیاست فرهنگی) خواهد بود. سازماندهی، هماهنگی و صدور مجوز برای برگزاری جشنواره‌های نمایشی بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، همچنین نظارت بر اعمال سیاست‌ها و اصول و ارزش‌های مندرج در اصول سیاست‌های فرهنگی در جشنواره‌های نمایشی از وظایف و مسئولیت‌های این وزارتخانه است.